

HENVISNINGER FRA LÆREPLANER FOR VIDEREGÅENDE SKOLE TIL AKTIVITETER I NETTVERKET

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
FORMGIVINGSFAG grunnkurs	Felles mål for studieretningsfaga	<ul style="list-style-type: none"> • kunne bruke natur, miljø og kultur som grunnlag og inspirasjon til eget arbeid • forstå betydningen av det visuelle miljø for individ og samfunn og være med på å ta ansvar for å utforme og bevare miljøet 	N3 K1, K10 A4, A8, A9, A10, A12
HELSE- OG SOSIALFAG grunnkurs	2.3 Helsefag	<p>Mål 1: Forebyggende helsearbeid og helsefremmende arbeid Med utgangspunkt i det verdigrunnlag som helse- og sosialsektoren bygger på skal elevene ha kunnskaper om og forståelse for hvordan de kan ta ansvar for egen helse</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1g gjøre rede for hvordan en lokalt skal kunne bidra til å ivareta og beskytte miljøet, og gi forslag til hvordan atferd kan endres i forhold til dette 	A2, A5, A13, A14, A15 R5, R8, R10, R2, R13
	2.3 Helsefag	<p>Mål 4: Hygiene Elevene skal kunne gjøre rede for hvordan dagliglivets hygiene påvirker helse og livskvalitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4g ha kjennskap til hvordan det ytre miljø (luft, vann, jord) påvirker menneskets helse 	
	2.4 Sosialfag	<p>Mål 6: Elevene skal kunne planlegge, gjennomføre og vurdere klassearrangementer av kulturell, friluftsmessig og sosial art</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6a planlegge og ta delansvar for to arrangementer med hensyn til fysisk aktivitet, helse, kultur, trivsel og velvære 	K13
HOTELL- OG NÆRINGS- MIDDELFAG grunnkurs	2.3 Produksjons- og konserveringslære	3b drøfte vesentlige miljøkonsekvenser ved framstilling av næringsmidler.	N22 R8, R10
IDRETTSFAG grunnkurs	Felles mål for studieretningsfaga	<ul style="list-style-type: none"> • gjennom ulike aktiviteter i idrett og friluftsliv ha tilegnet seg syn for eget verd og samtidig utviklet evne til å verdsette andres innsats og vise dem omsorg, ansvar og respekt 	Alle aktivitetene

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
IDRETTSFAG grunnkurs	2.2 Aktivitetslære	<p>Mål 2: Elevene skal tilegne seg praktisk erfaring med og kunnskap om minimum 1 aktivitet fra norsk friluftsliv og ha kunnskap om samspillet mellom menneske og natur</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2a ha planlagt og gjennomført minst 2 turer med overnatting og vurdert turene slik at erfaringene har blitt til læring • 2b kunne redegjøre for hvordan enkeltpersoner og grupper kan ferdes i natur og utøve friluftsliv på måter som er skånsomme mot naturmiljøet 	<p>Alle aktivitetene</p> <p>A5, A13, A14, A15 R13</p>
KJEMI- OG PROSESSFAG grunnkurs	Felles mål for studieretningsfaga	<ul style="list-style-type: none"> • vise grunnleggende kjennskap til samspill mellom menneske og natur, og gjennom handling ta hensyn til natur og miljø, med tanke på naturressurser og utslipp/forsøpling i naturen – både skole, arbeid og fritid 	<p>N22, N23, N24, N25 R1, R2, R3, R4, R5, R10, R11, R12, R13</p>
	2.3 Kjemisk teknologi – teori og praksis	<p>Mål 1: Elevene skal kunne forklare hvordan teoretisk og praktisk virke har bidratt til teknologisk utvikling, og kunne gjøre rede for internasjonalt samarbeid på miljøområdet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1d gjøre rede for miljøvern, miljøteknologi, reduksjon av utslipp og resirkulering av stoffer 	<p>R10</p>
	2.4 Fysikk - teori og praksis	<p>Mål 5: Elevene skal kunne forklare forskjellige dagligdagse fysiske fenomener</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5b forklare dagligdagse fenomener – skapt av mennesker – som har innvirkning på miljøet vårt, som f.eks. drivhuseffekten, solens innvirkning på mennesker og natur, gassers innvirkning på ozonlaget og sur nedbør 	<p>N24 R2, R3</p>
NATURBRUK grunnkurs	2.1 Felles mål for studieretningsfagene	<ul style="list-style-type: none"> • ha påbegynt en utvikling som gjør dem i stand til å praktisere naturbruk med forståelse for naturen og menneskets plass i denne, basert på kunnskaper om de ringvirkninger menneskelig aktivitet skaper • kunne se naturgrunnlag og næringsliv i et historisk og framtidig perspektiv • kunne bruke naturen i arbeid og fritid, og finne glede, inspirasjon, utfordringer og rekreasjon 	<p>A4, A8, A13, A14, A15</p> <p>K4, K5, K6, K7, K8, K9</p> <p>Alle aktiviteter</p>

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
NATURBRUK grunnkurs	2.2 Naturbruk og friluftsliv	<p>Mål 1: Elevene skal kunne beskrive, forklare og forstå noen grunnleggende sammenhenger mellom natur, naturbruk og kultur i lokalmiljøet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1a ut fra forhold i lokalmiljøet kunne vise eksempler på hvordan menneskelig aktivitet virker inn på naturen og hvordan naturen virker inn på menneskelig aktivitet • 1b kunne delta i og begrunne et restaurerings- og bevaringsarbeid i områder preget av menneskelig aktivitet opp gjennom tidene <p>Mål 4: Elevene skal kunne ferdes i naturen med respekt og omtanke for alt levende. De skal ha fått forståelse for at menneskene er avhengige av naturmiljøet og at naturen må tas vare på</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4a kunne bruke kunnskaper i naturfag som fundament for et friluftsliv som ivaretar naturmiljøet 	<p>K4, K5, K7, K8, K9</p> <p>R1, R2, R3, R4, R5, R8, R9, R10, R11, R12, R13</p> <p>N8, N9, N10, N11, N12, N13, N14, N15, N16, N18, N19, N20</p>
Felles allmenne fag: KROPPSØVING grunnkurs og VKI	2.1 Felles mål for kroppsøving grunnkurs, VKI og VKII	<ul style="list-style-type: none"> • få oppleve gleden ved allsidig aktivitet og friluftsliv, alene og sammen med andre • utvikle kulturell identitet gjennom kunnskap om og erfaring med vårt nasjonale og lokale særpreg innen idrett, dans og friluftsliv 	<p>Alle aktivitetene</p> <p>Alle aktivitetene</p>
	<p>Grunnkurs og VKI 2.3.5 Friluftsliv</p> <p>Felles mål</p>	<p>Mål 1: Elevene skal utvide sine kunnskaper om de mulighetene nærmiljøet har for friluftsliv og ha en god forståelse for samspillet mellom menneske og natur</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1a praktisere friluftsliv som bygger på lokale tradisjoner der naturopplevelsen står i sentrum • 1b ha gode kunnskaper om hvordan en kan praktisere friluftsliv slik at naturmiljøet ivaretas 	<p>Alle aktivitetene</p> <p>R13</p>
Felles allmenne fag: NATURFAG (Modul 1 og 2)		<ul style="list-style-type: none"> • å formidle kunnskaper i biologi, fysikk og kjemi slik at de kan forstå og kritisk vurdere informasjon om helse, teknologi, miljø og andre naturfaglige emner som berører deres daglige liv • å utvikle forståelse for samspillet mellom økologi, miljø, teknologi og økonomi og etiske problemer knyttet til vår levemåte 	<p>Alle aktiviteter i Mangfaldet i naturen N7, N8, N9, N10, N11, N12, N13, N14, N15, N16, N17, N18, N19, N20, N21, N22, N23, N24, N25, R1, R2, R3, R4, R5, R8, R9, R10, R11, R12, R13</p>

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
Felles allmenne fag: NATURFAG (Modul 1 og 2)	Felles mål	<p>Mål 1: Elevene skal etter endt grunnkurs ha fått erfaring med ulike arbeidsformer i naturfag. De skal gjennom arbeidet med faget oppleve naturfag som blant annet et praktisk og eksperimentelt fag</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1b ha deltatt i planlegging, gjennomføring og etterarbeid av minst ett prosjekt (for eksempel en ekskursjon, feltarbeid, tverrfaglig prosjekt, miljørettet prosjekt) • 1d ha gjennomført en dags feltarbeid i emnet økologi <p>Mål 2: Elevene skal tilegne seg kunnskap om noen sentrale økologiske prinsipper slik at de kan forstå og i noen grad vurdere globale og lokale miljøutfordringer. De skal forstå at mennesket biologisk sett er underlagt de samme naturlover som annet liv</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2d kunne gjøre rede for hva menneskenes påvirkning av kretsløpene kan føre til og forstå at det innviklede samvirket i et økosystem gjør det vanskelig å forutsi følgene av forandringene. Elevene skal kjenne til føre-var-prinsippet og kunne forklare hva uttrykket bærekraftig utvikling innebærer <p>Mål 3: Elevene skal ha grunnleggende kunnskaper i kjemi, slik at de bedre kan forstå kjemiske prosesser i naturen, i hverdagen og i industrien. Kjemikunnskapene skal gi elevene et grunnlag for å forstå informasjon om miljøproblemer, og derved påvirke deres holdninger og handlinger med tanke på å forhindre skader på egen og andres helse og på naturmiljøet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3d kunne gjøre rede for de viktigste kjemiske egenskapene til noen av grunnstoffene H, C, Cl, N, P, O, S, Al og Fe. Elevene skal kjenne til noen av de vanligste kjemiske forurensningene i luft, vann og jord, og kunne gjøre rede for eksempler på tiltak som har begrenset eller kan begrense disse forurensningene 	<p>Alle aktivitetene</p> <p>R1, R2, R3, R4, R5, R8, R9, R10, R11, R12, R13 N8, N9, N10, N11, N12, N13, N14, N15, N16, N17, N18, N19, N20, N21, N22, N23, N24, N25</p> <p>R2 N22, N23, N24, N24</p>

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
Felles allmenne fag: NORSK (Modul 1 og 2)	2.1 Felles mål for modul 1 og 2	<ul style="list-style-type: none"> • kunne uttrykke seg klart og presist, både skriftleg og munnleg, og kunne avpasse innhald og språkbruk etter kva slags samanhengar ein ordlegg seg i • kunne planleggje og gjennomføre eit prosjektarbeid 	Alle aktivitetene
	2.3 Modul 2 Vidaregåande kurs I for yrkesfaglege studieretningar	<p>Mål 1: Munnleg bruk av språket Elevane skal kunne bruke talespråket i ulike situasjonar og kunne avpasse innhald og språkbruk etter situasjonen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevane skal kunne nytte vanlege munnlege framstillingsformer, til dømes: dramatisering/rollespel, diskusjon i klassen og i mindre grupper, møteleiing, presentasjon, instruksjon, enkle foredrag, intervju, andre yrkesretta aktivitetar etter behov <p>Mål 2: Skriftleg bruk av språket Elevane skal kunne bruke skriftspråket i hovudmålet i ulike samanhengar og kunne avpasse innhald og språkbruk etter situasjonen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevane skal få øving i å skrive i ulike sjangrar, både sakprosa og skjønnlitteratur, til dømes: rapport (t.d. frå utplasseringsperiode, arbeidsoppdrag eller miljøprosjekt) utgreiing, andre yrkesretta oppgåver etter behov (t.d. instruksar, prosessbeskriving) 	Alle aktivitetene K11, K12
	2.5 Modul 1 og 2 Grunnkurs for studieretningane for felles allmenne og økonomiske/ administrative fag, musikk, dans og drama og idrettsfag	<p>Mål 1 Munnleg bruk av språket Elevane skal kunne bruke talespråket i ulike situasjonar og kunne avpasse innhald og språkbruk etter situasjonen.</p> <p>Mål 2 Skriftleg bruk av språket Elevane skal kunne bruke skriftspråket, både hovudmålet og sidemålet, i ulike samanhengar og kunne avpasse innhald og språkbruk etter situasjonen.</p>	K13
Felles allmenne fag: SAMFUNNSLÆRE	2.1 Felles mål for samfunnslære	<ul style="list-style-type: none"> • kjenne ulike styringsorganer og veier til politisk innflytelse ha innsikt i politikk og samfunnsliv for å kunne ivareta og videreutvikle vårt demokrati • ha økt innsikt i hvordan samfunnsutviklingen påvirker ressursbruk og miljø 	K10 A2, A14, A15, A16 R3, R4, R5, R8, R9, R10, R11, R12, R13

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
Felles allment fag for grunnkurs allmenne, økonomiske og administrative fag: ØKONOMI OG INFORMASJONS-BEHANDLING	2.3 Økonomi	<p>Mål 5: Bedriften Elevene skal ha grunnleggende forståelse for de muligheter og krav som er knyttet til etablering og økonomisk styring av en bedrift. De skal kjenne til aktuelle prioriteringer og interessekonflikter som bedrifter må håndtere. I tillegg skal elevene kjenne til bedriftens rolle som ressursforvalter i samspillet mellom økonomi, økologi og teknologi. Elevene skal kunne bruke IT til å løse problemer, der utstyr er tilgjengelig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5d kjenne til de vanligste etiske og miljømessige problemstillinger som kan oppstå i en bedrift <p>Mål 6: Samfunnet Elevene skal få en grunnleggende forståelse for at samfunnets ressurser er begrenset og at prioriteringer vil få konsekvenser for mennesker og miljø både i nåtid og framtid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6b forstå miljøkonsekvenser av beslutninger om produksjon og forbruk (bærekraftig utvikling) og betydningen av kollektive tiltak i miljøpolitikken 	<p>R8, R9, R10</p> <p>A1, A2, A8, A14, A15, A16 K10</p>
Felles allment fag i studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag: GEOGRAFI	2. Felles mål	<ul style="list-style-type: none"> • ha grunnleggende kunnskaper om utviklingen av natur- og kulturlandskapet • ha kunnskaper om vær- og klimaforhold som en vesentlig del av vårt miljø • utvikle forståelse for hvordan naturressursene kan gi grunnlag for økonomisk aktivitet • kunne drøfte utnyttning av naturressurser i forhold til målet om en bærekraftig utvikling • kunne bruke ulike hjelpemidler og varierte kilder, spesielt kart • kunne bruke erfaringer og kunnskaper tverrfaglig <p>Mål 3: Naturressurser og næringsliv Elevene skal kunne gjøre rede for økonomisk aktivitet som de viktigste naturressursene kan gi grunnlag for. De skal kjenne til utvalgte eksempler på sammenhenger mellom naturressurser og næringsliv i Norge</p>	<p>K5, K9</p> <p>N4, N5</p> <p>K4, K5, K6, K7, K8, K9</p> <p>R8, R9, R10, R11</p> <p>A6, A7, A14, A15</p> <p>Alle aktivitetene</p>

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
Felles allment fag i studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag: GEOGRAFI	2. Felles mål	<ul style="list-style-type: none"> • 3a kunne gjøre rede for ressursbegrepet, og hva som legges i bærekraftig ressursutnytting Mål 4: Befolkning og bosetting Elevene skal kunne drøfte viktige problemstillinger innen temaene befolkning og bosetting • 4e kunne diskutere begrepet bæreevne ut fra jordas ernærings situasjon og folketall 	R8, R9, R10, R11 K5
Felles allmenne fag: ELDRE HISTORIE OG NYERE HISTORIE	2.1 Felles mål for eldre historie og nyere historie	<ul style="list-style-type: none"> • kunne forstå forholdet mellom mennesker og natur i et historisk perspektiv, og hvordan mennesker i ulike samfunn har tenkt, valgt og handlet innenfor økologiske rammevilkår • kunne forstå lokale, nasjonale, regionale og globale sammenhenger i historien • kunne forstå hva makt er og kunne bruke denne kunnskapen til kritisk tenkning om ulike samfunnsfenomener i historien 	K4 A8, A9, A10, A11, A12, A14
	2.2 Eldre historie	<p>Mål 2: Elevene skal ha kunnskaper om ulike typer samfunnsorganisering og maktforhold og kunne drøfte forholdet mellom mennesker og miljø i ulike perioder av verdenshistorien i et globalt perspektiv</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2b kunne gjøre rede for hvordan mennesker på ulike måter har utnyttet naturressurser ut fra sin tenkning og teknologi og kunne vurdere hvordan dette har påvirket samfunnsutviklingen og forholdet til naturen. 	K4, K8, K9 A8, A9, A10, A11, A12, A14
	2.3 Nyere historie	<p>Mål 1: Elevene skal ha kunnskaper om sentrale samfunnsendringer i Norge og kunne sette dem inn i en nordisk og global sammenheng</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1c kunne gjøre rede for overgangen fra det førindustrielle til det industrielle samfunn og moderniseringsprosessene innenfor primærnæringene, og kunne drøfte hvilken betydning prosessene har hatt for den sosiale og politiske utviklingen og for miljøet 	A8 K5, K6, K7, K8, K9

Studieretninger og nivå	Fag og emner	Fellesmål og fagmål med hovedmomenter	Aktiviteter
<p>Studieretningsfag i studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag: BEDRIFTSØKONOMI</p>	<p>2.1 Felles mål for bedriftsøkonomi I og II</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ha innsikt i bedriftens betydning i samfunnet og dens rolle som ressursforvalter • kunne gjøre rede for sammenhengen mellom økonomi og økologi • ha kjennskap til viktige internasjonale forhold som påvirker ressursfordelingen nasjonalt og internasjonalt 	<p>R2, R10, R11</p>
	<p>2.3 Bedriftsøkonomi II</p>	<p>Mål 2: Kostnader, inntekter og markeder Elevene skal ha videreutviklet og utdypet sine begreper og kunnskaper i kostnads- og inntektsteori. De skal kunne beregne hvordan bedriften kan tilpasse sin produksjon under ulike markedsbetingelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2f kunne vurdere hvordan bedriftens egne miljøkrav, offentlige avgifter og tilskudd påvirker bedriftens markedstilpassing og lønnsomhet 	<p>R10</p>